

अथेदमारभ्यते मित्रभेदो नाम प्रथमं तत्त्वं । तस्यायमाद्यः श्लोकः ।

वर्धमानो महान् स्नेहः सिंहगोवृषयोर्वने ।

पिशुनेनातिलुब्धेन जम्बुकेन विनाशितः ॥ १ ॥

तद्यथानुश्रूयते । अस्ति दक्षिणात्ये जनपदे मिहिलारोप्यं नाम नगरं ।

५ तत्र धर्मोपाजितवृत्तिर्वर्धमानको नाम बणिकपुत्रो बभूव । तस्य कदाचिद्रात्रौ शय्यावृद्धस्य चित्ता समुत्पन्ना यत्प्रभूते ऽपि वित्ते अर्था पायाश्चित्तनीयाः कर्तव्याश्च ।

उक्तं च यतः । न हि तद्विद्यते किञ्चिद्यदर्थेन न सिध्यति ।

यत्नेन मतिमांस्तस्मादर्थमेकं प्रसाधयेत् ॥ २ ॥

१० यस्यार्थास्तस्य मित्राणि यस्यार्थास्तस्य बान्धवाः ।

यस्यार्थाः स पुमाँल्लोके यस्यार्थाः स च जीवति ॥ ३ ॥

न सा विद्या न तच्छिल्पं न तद्दानं न सा कला ।

अर्थार्थिभिर्न तद्वैर्यं धनिनां यन्न कीर्त्यते ॥ ४ ॥

इह लोके तु धनिनां परो ऽपि स्वजनायते ।

१५ स्वजनो ऽपि दरिद्राणां तत्क्षणात् दुर्जनायते ॥ ५ ॥

अर्थेभ्यो हि विवृद्धेभ्यः संवृत्तेभ्यो यतस्ततः ।

प्रवर्तन्ते क्रियाः सर्वाः पर्वतेभ्य इवापगाः ॥ ६ ॥

पूज्यते यदपूज्यो ऽपि यदगम्यो ऽपि गम्यते ।

वन्यते यदवन्यो ऽपि तत् प्रभावो धनस्य च ॥ ७ ॥

२० अशनादिन्द्रियाणीव स्युः कार्याण्यखिलान्यपि ।